

Park

Prírodné ihrisko - Náš komunitný biopark

Kľúčové slová:

park, biodiverzita, udržateľnosť,
komunita, dizajn, príroda

Cieľová skupina:

žiaci základnej školy
(vek 6–11 rokov)

Ciele:

Táto aktivita oboznamuje žiakov s konceptom biodiverzity a udržateľného využívania pôdy prostredníctvom návrhu komunitného bioparku. Žiaci preskúmajú, ako môžu prírodné priestory podporovať ľudí aj ekosystémy, a naučia sa identifikovať kľúčové prvky parku, ktorý podporuje biodiverzitu, ako sú rozmanité biotopy, pôvodné druhy a ekologická infraštruktúra.

Prostredníctvom spolupráce, kreatívneho riešenia problémov a tvorby modelov si žiaci vytvoria hlbšie pochopenie rovnováhy medzi ľudským potešením a environmentálnou zodpovednosťou. Na konci aktivity budú žiaci schopní vysvetliť, prečo je biodiverzita dôležitá, a navrhnuť park, ktorý chráni a podporuje miestne ekosystémy.

Potrebná časová dotácia:

Dĺžka realizácie aktivity sa môže líšiť v závislosti od konkrétnej skupiny žiakov. Učiteľom odporúčame, aby prispôbili navrhované aktivity aktuálnej skupinovej dynamike, ako aj potrebám a záujmom žiakov.

V prípravnej fáze môžu učitelia využiť rôzne aktivity na predstavenie témy. Môže ísť napríklad o diskusie, videá, kreslenie, rozprávanie príbehov alebo aj exkurziu, v závislosti od veku detí a ich predchádzajúcich vedomostí.

Hlavná fáza výstavby, počas ktorej deti plánujú a stavajú svoj urbanistický prvok pomocou LEGO kociek, by spravidla nemala presiahnuť 45 až 60 minút. Táto fáza však často podnecuje ďalšiu zvedavosť a otázky, čo môže viesť k jej predĺženiu alebo k nadväzujúcim aktivitám. Podrobnejšie inštrukcie a odporúčané pedagogické prístupy pri realizácii aktivít projektu INNO-Kids nájdete v Metodической príručke pre učiteľov.

Potrebný materiál a pomôcky:

- Veľké listy papiera (na skicovanie rozloženia parku)
- Fixky, pastelky a farebné ceruzky (na kreslenie a označovanie prvkov parku)
- Nožnice a lepidlo (na zostavovanie 2D alebo 3D dizajnových prvkov)
- Recyklované materiály, ako je kartón, plastové fľaše, vrchnáky od fliaš alebo krabice (na stavbu stromov, lavičiek, značiek a iných prvkov parku)
- Obrázky rôznych typov parkov, prírodných rezervácií a ekosystémov (na inšpiráciu k dizajnu parku a podporu diskusií o biodiverzite)
- Knihy alebo tlačené zdroje o miestnych rastlinách a zvieratách (na usmernenie plánovania biotopov a výberu druhov)
- LEGO kocky alebo iné stavebné bloky (voliteľné – na vytvorenie 3D modelu bioparku)

Poznámka: Povzbudzujte žiakov, aby pri navrhovaní svojho parku kreatívne kombinovali prírodné a recyklované materiály. Ak nie sú k dispozícii stavebné bloky, papierové a ručne vyrobené modely môžu plne podporiť vzdelávací proces.

Úvod:

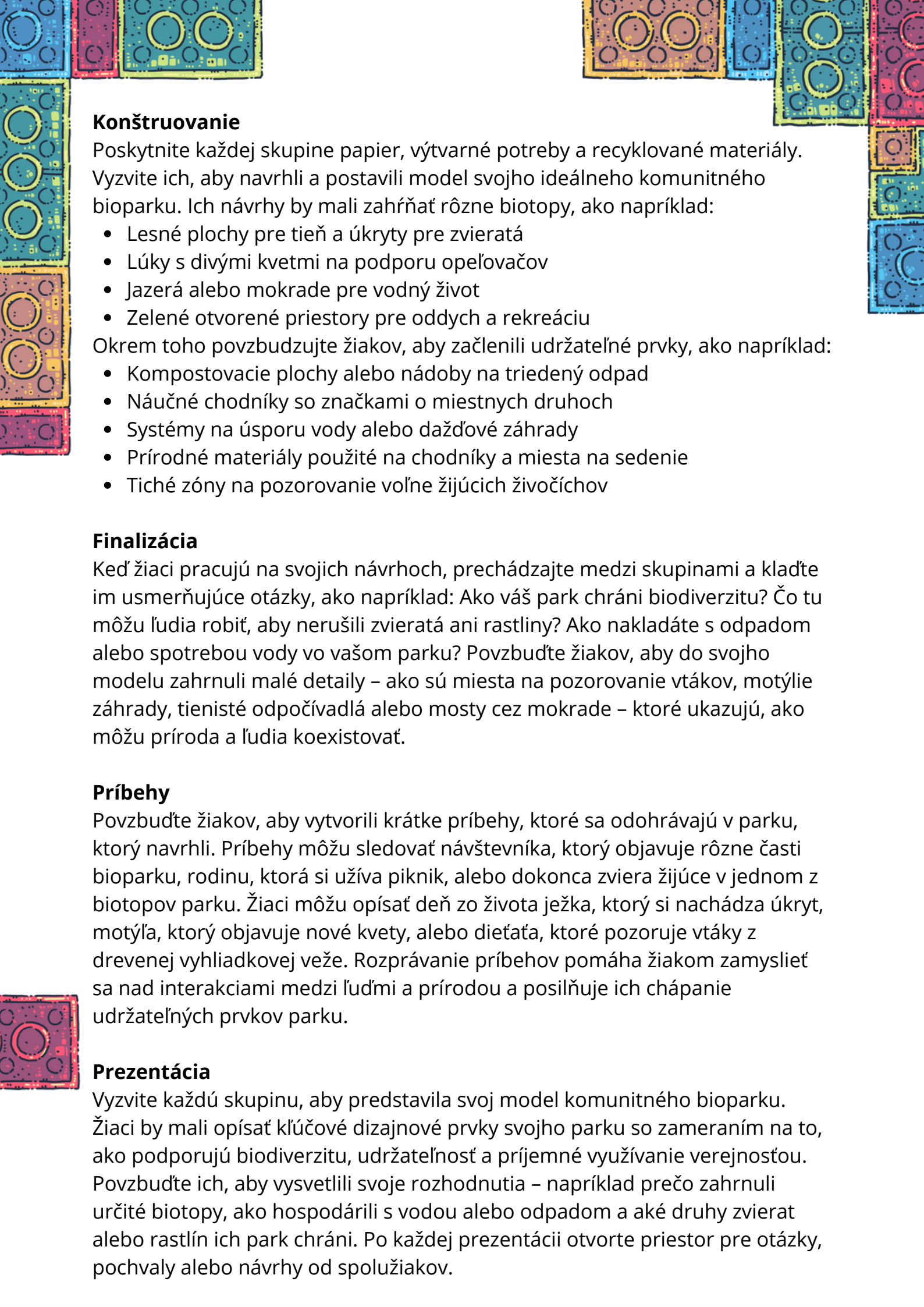
Začnite aktivitu diskusiou o úlohe parkov a zelených plôch v komunitách. Požiadajte žiakov, aby sa podelili o svoje vlastné skúsenosti – čo radi robia v miestnych parkoch a čo si všímajú na prírode, keď tieto priestory navštívia. Použite to ako odrazový mostík na predstavenie konceptu biodiverzity – rozmanitosti života nachádzajúceho sa v konkrétnej oblasti – a prečo je dôležitá pre ľudí, zvieratá a zdravie našej planéty. Ukážte obrázky rôznych ekosystémov, ako sú lesy, lúky, mokrade alebo záhrady, a diskutujte o tom, aké druhy rastlín a živočíchov tam môžu žiť.

Postup:

Prípravná fáza

Rozdeľte žiakov do malých skupín po troch až štyroch členoch. Začnite brainstormingom nápadov o tom, čo robí park výnimočným – nielen pre ľudí, ale aj pre rastliny a zvieratá. Diskutujte o typoch biotopov, ktoré môžu v parku existovať, ako sú rybníky, lúky s divými kvetmi, zalesnené oblasti alebo otvorené trávnaté priestranstvá. Predstavte koncept udržateľného využívania pôdy so zameraním na to, ako možno parky navrhnuť tak, aby chránili životné prostredie a zároveň boli prívetivé pre návštevníkov.

Konštruovanie

Poskytnite každej skupine papier, výtvarné potreby a recyklované materiály. Vyzvite ich, aby navrhli a postavili model svojho ideálneho komunitného bioparku. Ich návrhy by mali zahŕňať rôzne biotopy, ako napríklad:

- Lesné plochy pre tieň a úkryty pre zvieratá
- Lúky s divými kvetmi na podporu opelovačov
- Jazerá alebo mokrade pre vodný život
- Zelené otvorené priestory pre oddych a rekreáciu

Okrem toho povzbudzujte žiakov, aby začlenili udržateľné prvky, ako napríklad:

- Kompostovacie plochy alebo nádoby na triedený odpad
- Náučné chodníky so značkami o miestnych druhoch
- Systémy na úsporu vody alebo dažďové záhrady
- Prírodné materiály použité na chodníky a miesta na sedenie
- Tiché zóny na pozorovanie voľne žijúcich živočíchov

Finalizácia

Keď žiaci pracujú na svojich návrhoch, prechádzajte medzi skupinami a kladte im usmerňujúce otázky, ako napríklad: Ako váš park chráni biodiverzitu? Čo tu môžu ľudia robiť, aby nerušili zvieratá ani rastliny? Ako nakladáte s odpadom alebo spotrebou vody vo vašom parku? Povzbudte žiakov, aby do svojho modelu zahrnuli malé detaily – ako sú miesta na pozorovanie vtákov, motýlie záhrady, tienisté odpočívadlá alebo mosty cez mokrade – ktoré ukazujú, ako môžu príroda a ľudia koexistovať.

Príbehy

Povzbudte žiakov, aby vytvorili krátke príbehy, ktoré sa odohrávajú v parku, ktorý navrhli. Príbehy môžu sledovať návštevníka, ktorý objavuje rôzne časti bioparku, rodinu, ktorá si užíva piknik, alebo dokonca zviera žijúce v jednom z biotopov parku. Žiaci môžu opísať deň zo života ježka, ktorý si nachádza úkryt, motýľa, ktorý objavuje nové kvety, alebo dieťaťa, ktoré pozoruje vtáky z drevenej vyhliadkovej veže. Rozprávanie príbehov pomáha žiakom zamyslieť sa nad interakciami medzi ľuďmi a prírodou a posilňuje ich chápanie udržateľných prvkov parku.

Prezentácia

Vyzvite každú skupinu, aby predstavila svoj model komunitného bioparku. Žiaci by mali opísať kľúčové dizajnové prvky svojho parku so zameraním na to, ako podporujú biodiverzitu, udržateľnosť a príjemné využívanie verejnosťou. Povzbudte ich, aby vysvetlili svoje rozhodnutia – napríklad prečo zahrnuli určité biotopy, ako hospodárili s vodou alebo odpadom a aké druhy zvierat alebo rastlín ich park chráni. Po každej prezentácii otvorte priestor pre otázky, pochvaly alebo návrhy od spolužiakov.

Tipy:

- Urobte aktivitu relevantnou pre ľudí tým, že ju prepojíte s vlastnými skúsenosťami žiakov v parkoch a prírodných priestoroch.
- Poskytnite širokú škálu materiálov a vizuálnych prvkov, ktoré podnietia kreatívne myslenie.
- Pripomeňte žiakom, aby pri navrhovaní svojho priestoru brali do úvahy všetkých návštevníkov parku vrátane divokej zveri, detí, starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím.

Dodatočné informácie:

Prispôsobenie aktivít

Poskytnite dodatočnú podporu alebo zjednodušené inštrukcie žiakom, ktorí to potrebujú. Šikovnejším žiakom ponúknite rozširujúce úlohy, napríklad detailnejšie štúdium udržateľných postupov alebo stavbu zložitejších modelov.

Hodnotenie

Žiakov hodnotte na základe ich participácie počas diskusií a praktických aktivít. Zohľadňujte kreativitu, úsilie, spoluprácu, mieru porozumenia prejavenu v ich výsledných modeloch, kritické myslenie, schopnosť poskytovať konštruktívnu spätnú väzbu a prezentačné zručnosti.

Doplňkové aktivity:

Naplánujte si návštevu miestneho parku, náučného chodníka alebo botanickej záhrady, kde si žiaci môžu na vlastné oči pozrieť biodiverzitu a ekologické prvky parku. Pozvite hosťujúceho rečníka z miestnej environmentálnej organizácie alebo oddelenia územného plánovania, aby sa podelil o svoje postrehy o dizajne parkov.

Súvis so vzdelávacím programom:

Aktivita prepája vzdelávacie oblasti:

Príroda (ekosystémy, biodiverzita, vplyv ľudskej činnosti na prírodné oblasti)

Social Studies (komunitné plánovanie, udržateľný rozvoj, verejné priestory, občianska angažovanosť)

Jazyk (ústna komunikácia, rozprávanie príbehov a zručnosti počúvania)

Umenie (kreativita, priestorové myslenie a konštrukcia modelov)

Súvis s cieľmi udržateľnosti:

- **SDG 11:** Udržateľné mestá a komunity – Žiaci navrhujú verejné priestory, ktoré podporujú pohodu a ekologickú rovnováhu v mestskom prostredí.
- **SDG 13:** Opatrenia v oblasti klímy – Aktivita podporuje využívanie pôdy s nízkym dopadom na životné prostredie a skúma, ako zelené plochy pomáhajú zmierňovať vplyvy súvisiace s klímou.
- **SDG 15:** Život na pevnine – Žiaci si uvedomujú biodiverzitu a učia sa, ako chrániť prirodzené biotopy v zastavanom prostredí.

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Financované Európskou úniou. Vyjadrené názory a postoje sú názormi a vyhláseniami autora(-ov) a nemusia nevyhnutne odrážať názory a stanoviská Európskej únie alebo SAAIC. Európska únia ani organizácia udeľujúca grant za ne nepreberajú žiadnu zodpovednosť.

